

en saa diametralt modsat i Løbet af et Aar, men jeg har faaet Bevis for det Modsatte, og jeg høier mig altsaa for det, idet jeg ikke igjen er fremkommen med Forslaget, da der ikke er Udsetning til at sætte det igjennem. Jeg overlader derfor til ærede Medlemmer at søge det ordnet saaledes, som de finde det rigtigst.

Solstein-Ledreborg: Efter det interessante Foredrag, vi hørte af min ærede Gjenbo (Th. Nielsen), er det egentlig overflødig for mig at tage Ordet, og jeg skal derfor heller ikke komme ind paa den Side af Sagen, som vedrører Loven i dens Almindelighed; men jeg tager nærmest Ordet, fordi der siden den Tid er frenkommen Indvendinger, som jeg ønsker at besvare. I det Hele taget tror jeg, at man ikke gjør Ret, naar man fra andre Sider søger at stille det frem, — og det er sket, — som for Forslaget var et næsten latterligt Forsøg paa at løse det sociale Spørgsmaal, eller som om vi gjorde os for store Tanker om dette Lovforslags Betydning. Dette er ikke rigtig af den simple Grund, at det sociale Spørgsmaal, — det kan ikke tidt nok fremhæves, — ikke er eet, men mangfoldige, og ikke løses ved en Lov eller en Foranstaltning, men kun derved, at man paa alle Kanter, og hver Gang Spørgsmaalet kommer for, der berøre et af de sociale Forhold eller et af dets Sider, tager dem stykkevis under Behandling; enhver Løsning, der ikke er stykkevis, er en Misforstaaelse. Hvorfor er Forslaget forelagt igjen i Aar? Fordi vi i dette Dieblif have en Regjering, der ikke tidligere har udtalt sig om et saadant Forslag, og hvis Meddelelser til Arbejds-kommissionen ere af en saadan Natur, at det maa være klart for Enhver, at Regjeringen har et aabent Die for, hvad det dreier sig om, og at vi kunne vente hos denne Regjering at finde en Smøbekommen, uanset den nedsatte Kommission, som vi ikke fandt hos den forrige Regjering. Jeg ser nemlig ikke, at dette Forslag i fjerneste Maade er i Strid med den af Regjeringen nedsatte Kommission; der er ikke det Ringeste i Veien for, at Regjeringen kan have nedsat en Kommission og ikke desto mindre vil stille sig uvelvillig lige over for dette Forslag; det kommer ikke Kommissionen i Veien i fjerneste Maade. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) bemærkede, at vi ikke skulde have forelagt Forslaget saa usforandret, som sket er. Jeg anser det netop for rigtig, at det er forelagt aldeles usforandret; thi jeg maa gjøre opmærksom paa, at den Maade, hvorpaa man ifjor stillede sig, var i høj Grad kritisk; men vi fik ikke fra ærede Modstanderes Side, hverken i Udvalget eller udenfor Udvalget, den Kritik, som et Forslag maa have, naar det skal udvikle sig til at blive fuldkomment og godt. Jeg sigter derved ikke til, at Kritiken ikke var uvelvillig, — uvelvillig var den kun fra et enkelt Medlems Side, fra andre Medlemmers Side var

den ikke afgjort uvelvillig — men een Ting skete ifjor, som især var uheldig for Lovforslaget og virkede skadelig paa det, nemlig at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Zingerslev) og hans Meningsfæller indbragte et andet Lovforslag. Følgen var naturligvis, at de, som kunde have samarbejdet for at gjøre det foreliggende Lovforslag saa godt som muligt, arbejdede hver paa sit Lovforslag, og Følgen deraf blev fremdeles, at da det ærede Medlems Forslag blev forkastet, gik de deri indeholdte Tanker i Papirkurven, og vi fik ikke den Nytte af dem, som vi skulde have. For at faa den Nytte af det ærede Medlems og andre uvelvillig Stemtes Tanker, have vi indbragt Forslaget paany, for at det kan modtage Forbedringer, nu da Kræfterne ikke splittes ved to Forslag. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds sagde desuden, at han var uvelvillig stemt for § 5, fordi det væsentlig indeholder det Samme som det, han havde foreslaaet. Dette er for saa vidt sandt; men jeg maa gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at her gjælder det Samme, som gjælder med Hensyn til en anden Yttring af ham, at han var stemt for den almindelige Valgret, fordi han ogsaa havde foreslaaet den almindelige Valgret til den af ham foreslaaede Kasse. Men man høster ikke stor Taknemmelighed, naar den Begreftning, man viser for den almindelige Valgret, ikke er større end, at begge Dele referere sig til en tom Kasse, thi den Kasse, det ærede Medlem forværede os, var der ikke Noget i; det ærede Medlem vilde have Kassen; men ikke Pengene i Kassen. Nu forekommer det mig, at, naar man lige overfor den trængende Del af Befolkningen og lige overfor de Dufker, der kunde næres fra den velhavende Del til at hjælpe, indskrænker sig til at sige: Vær saa god! her er en Kasse, saa er dette aabenbart overordentlig uheldigt; thi Kassen kunne vi selv lave, det er ikke overordentlig vanskeligt at lave en Kasse, vi have uhyre mange Kasser færdige, men det kommer an paa, at der er Noget i dem. Det gjælder det ærede Medlem som alle dem, der ville regulere den frie Fattigunderstøttelse, at de i Grunden ikke ville Andet end en god Kasse; men det er ikke nogen Hjælp, lad os være frie for den. Skulle vi selv skaffe os Midler, saa maa vi selv have Lov til at lave Kassen; vil Staten derimod give Midlerne, skal den lave Kassen, men for Kassen alene betakke vi os. Dernæst sagde det ærede Medlem med Hensyn til § 4, at han kunde være enig i, hvad der herom var yttret af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Jeg vil her lige overfor det ærede sidstnævnte Medlem tillade mig at forklare en Afbrydelse, som jeg dengang gjorde, idet det egentlig slet ikke var min Mening, at den skulde komme saa høit frem. Det ærede Medlem sagde, at han kunde være villig til at foretage enkelte Forandringer i § 4, og det kan jeg